

polovico petja razumejo. Mar naj bi Rezjani v cerkvi slovenske pesmi peli; slovenske pesmi bi vendar vsaki Rezjan lahko razumel, če prav tu in tam kake besede ne, laškega petja ne razumejo prav nič.

\* \*

## Slovensko slovstvo.

### Kozlerjev slovenski zemljovid

v drugo na svetlo dan.

„Novice“ so že povedale, da se je g. Peter Kozler namenil, svoj zemljovid v drugo med svet dati. Sedaj pa morejo naznaniti, da je druga ta izdatba ravnokar na Dunaji prišla na dan, tiskana se vé da po isti plošči, kakor prvi zemljovid, kterege začetek, namen, obliko in zgodovino so „Novice“ leta 1861. na strani 244. popisale. Al vrh tega, da so železnocestne proge in druge bodi deželne, bodi okrajne ceste, kar se jih je izdelalo od leta 1853., na novem zemljovidu načrtane in železniške postaje pristavljene, odlikuje se isti od poprejšnjega še s tem, da mu je pisanje čistejše in razločnejše, — ker ga je vrezovavec, gosp. Knorr, iz slovečega dunajskega c. k. zemljopisnega zavoda, na plošči nekoliko povzdignil in prenovil, dalje s tem, da je zemljovid na vzhodno-južni strani proti hrvaški zemlji razširjen in po enaki meri dopolnjen tjè do Varaždina, Zagreba, Karlovca, Ogulina in Senja, na vzhodno-severni strani pa gori do Gradca, tako, da sedaj naše sosestvo, zlasti z južnimi brati živeje razkazuje, in zadnjič tudi s tem, da je na njem jezikova meja dosti očitnejše in to z dvojno barvo po narodih izpeljana, kakor je sedaj navada za narodopisne meje na mapah. Tudi papir je kaj ličen. Sme se toraj reči, da je slovenski zemljovid g. Petra Kozlerja v drugi izdatbi res lepši, vrednejši in primernejši od prvega in da je malo enacih zemljovidov, kateri bi s takim merilom toliko naznamb obsegali, toliko krajev, cest itd. kazali. Na merilo namreč naj se ozre kdor koli bi kjekod našel, da kaka podsobnost morebiti ni prav izpeljana, ter naj pomisli, ali se to na tako tesnem prostoru tudi dá izraziti. — Zemljovid sam velja le 1 gold. av. vel.; toda pridani ste mu dve knjižici, namreč že znani „Narodopis“ iz priklade k prvi izdatbi, in pa „Imenik krajev“ na zemljovidu zapisanih, vendar samo v slovenskem jeziku, in s tema knjižicama vred se prodaja zemljovid sedaj po 1 gold. 20 kr. na Dunaji pri g. izdatelju, v Ljubljani pri gosp. Lercherju in v Celju pri gosp. Tarmonu. — Upamo, da bodo rodoljubi radi segli po tem lepem izdelku med Slovenci še malo razširjene umetnosti in da zlasti nobena slovenska čitavnica ne ostane brez zemljovida, ki nam našo domovino, naš rod in naše sosede pred oči postavlja.

### Mati dete zibaje.

Oj nedolžno dete milo,  
Spančkaj mirno in sladkó!  
Sladke sanje te pred silo  
Ljut'ga sveta branijó.

Zgodaj bode te zbudilo  
Še iz spanja sladkega,  
Kar iz srčka je podilo  
Brez skrbí življenje to.

Spančkaj sladko, spančkaj mirno,  
Božja roka varje te,  
Varje angelček te virno,  
Ki pri zibki ti budi.

Zdaj še lakko mirno spavaš,  
Strasti srce ne pozná;  
Zdaj še lahko sladko sanjaš,  
Ko nedolžnost ziblje te.

Blagoslov, ah! moj naj tvoje  
Spanje zljajša; — lahko noč! —  
Da bi mati dete svoje  
Srečno vidila vsikdar!

F. Č. P.

## Kratkočasno berilo.

### Harač.

Zgodovinsko-romantičen obraz.

Česki spisal Prokop Chocholoušek. Poslovenil Podgoričan.

(Dalje.)

Kako milo je v Ahmed-aginem konaku v Obodu! Tla so pogrnjene, nič Helene Martinovičeve ne tišči v noge; krasna Črnogorka počiva na prelepem divanu v izbi. Sredi izbe je peč, v nji pa živo oglje iz rožnega lesa. Tam v kotu sužnica s sklonjeno glavo čepi na bobku (lavorji) zato, da kadila deva na oglje. Dim se dviga iznad žrjavice, razpenja po izbi in vendar tako vonja! Pa Helena se ne meni za vse to nič, ampak na-pol leži, na-pol pa sedi na mehkem divanu. Ali sv. Ivan! Kako krasna je ta Črnogorka! Zato ni čuda, da se je Ahmed vès zagledal va-njo. Aga sedi poleg nje; ona pa je že delj časa zamišljena, da ne vidi aga kakor sužnika zraven sebe; ne vidi lepote v konaku, niti sužnice, kako streže.

„Alah-Kerim!“ — vskliknil je Ahmed-aga, ko je zapazil, kako se je potemnilo njeno čelo; kako tresle se ji obrvi; ko je slišal, kako vzdihla. „Kaj ti je vendar? hosudarka, povedi mi!“

Prijela se je za čelo, z drugo prosto roko pa obrnila se k Ahmedu: „Nič mi ni, spomnila sem se na dom, na brate. Danes bodo pri ognji pa pri blagoslovljenih svečah obhajali Odrešenikovo rojstvo; jaz pa ne bodem pri njih!“

„Blagor ti zato, huriska moja!“ — djal je Ahmed, „zakaj — po Črni gori bode kmali drug ogenj plamenil!“

Temna rudečica je Heleni oblila obličje; oko se je zaiskrilo ji, pa vendar je dosti hladno odgovorila: „Vem, vem, saj si mi že dosti povedal, kako se pripravljate, da bi pogubili Črno goro; kmali ne bodem imela domovine več, kmali nikogar, nego —“

„Mene“ — segel je v besedo ji Ahmed — „jaz bi ti rad namestoval brate, namestoval vse, kar ti je milo in drago, kakor si mi ti vse, kar svet ima lepega; ti si mi vse veselje!“

Helena se je nagnila k njemu; smeh ji je zaigral okoli ust:

„Ali bodeš zmirom tako ljubil me — brez prenehanja?“ — vprašala ga je.

„Zmirom zmirom!“ — obljubil je Ahmed — „tudi kadar Asraelova\*) perut zašumi nad menoj, ponese moja duša tebe v spominu v prerokov raj.“

„Kdo bi se branil taki ljubezni?“ — vskliknila je Helena. „Tudi jaz ti prisežem: živela bodem s teboj, tvoja bodem do smrti“ — obljubila je veličastno.

„Alah!“ — vskriknil je Ahmed.

„Samo danes mi še privošči spomin na minuloost“ — zaprosilo je dekle.

„Vse, hosudarka, vse, kar hočeš“ — dovolil je Ahmed ročno — „povedi mi! Kar te veseli, vse ti storim.“

„Res me ljubiš“ — tlesnila je Helena z rokami, kakor v detinski radosti — „idi tedaj, Ahmed, idi in pogledi, ali božični kresovi goré že, ali še ne po naših gorah?“

Precej je Ahmed slušal krasno Črnogorko; al nekako zamišljen, skor nemiren se je vrnil.

„Kaj pa je, kaj ti je otémnilo čelo, dragi moj?“ — vprašala ga je Helena.

„Kresovi goré povsod po gorah že“ — djal je Ahmed — al tolicih nisem še nikoli vidil. Ne vem, nič dobrega se ne nadjam.“

\*) Asraela Turki imenujejo smrtnega angelja.